



Dies de Prada

A punt d'arribar a la seva trentena edició, la Universitat Catalana d'Estiu es consolida com el marc acadèmic estival dels Països Catalans. En aquesta universitat, s'estudia, es discuteix, es balla...

Divendres 15. La Universitat Catalana d'Estiu (UCE) arrenca la seva vint-i-novena edició amb una voluntat clara: enfocar el treball acadèmic cap als reptes d'aquesta fi de mil·lenni. Fidel als seus orígens contestataris, aquesta continua essent l'única universitat del país on s'hi pot matricular tothom qui vol, independentment de la seva qualificació acadèmica, i també continua essent un dels pocs espais de convivència per on circulen amb plena normalitat ciutadans d'arreu dels Països Catalans. I ho fan a la comarca nord-catalana del Conflent. Aquests tres ingredients converteixen la cita de la UCE en un espai diferent on passen coses que no passen enlloc més i on es diuen coses que en altres llocs són molt difícils de sentir. I, com reivindica l'actual rector, Miquel Porter i Moix, tot això es fa amb bon humor. Un bon humor afavorit per un sensible augment de pressupost, de 50 a 60 milions, i una previsió d'increment de l'assistència d'un 30%, que sens dubte han d'ajudar aquesta universitat a desprendre's de l'aroma de provisionalitat que sovint encara la impregna.

El que no ha perdut —ni ha de perdre— és l'esperit crític i vigilant sobre el país i la realitat que la conforma, la catalana. Almenys mentre aquesta no recuperi la seva plena normalitat. Per això, Miquel Porter i Moix ha recordat avui en l'acte d'inauguració dels cursos, que "la llibertat no és un regal, sinó una conquesta". L'encarregat de recordar la realitat del país ha estat el president de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Fundació de la UCE, Manuel Castellet, que ha

lamentat el limitat abast de la nova llei del català, no per falta de voluntat dels seus redactors, ha matissat Castellet, sinó "per por de la reacció d'alguns sectors o per la por d'algun partit a perdre quatre mil vots en unes futures eleccions".

Dissabte 16. Unes de les coses per les quals aquesta universitat ha hagut de lluitar en els darrers anys és per la seva homologació acadèmica. Diversos sectors d'opinió havien posat en qüestió la UCE

guany, concretament, són un total de setze cursos organitzats per les universitats de València, Vic, Autònoma i Central de Barcelona, Perpinyà, Rovira i Virgili, Pompeu Fabra, Alacant, Illes Balears i Lleida. Comenten fonts de l'organització que cada cop hi ha més estudiants interessats en aquests cursos. Fins i tot hi ha estudiants que, ansiosos de títols, demanen certificats d'assistència als debats o conferències de la UCE. Deuen ser els fills d'aquells que ara fa trenta anys, moguts per l'esperit revolucionari del maig del 68, van engegar aquesta universitat a l'ombra del Canigó. Deuen ser més savis, però tenen molta menys imaginació.

Malgrat les noves generacions *nintendo* en cerca de títols, Prada encara guarda un lloc per als infatigables, per a aquells que any rere any, i alguns ja superen les dues dècades, continuen fidels a la cita i ajuden a conservar-ne l'esperit rebel. És el cas per exemple del matemàtic Josep Guia, històric dirigent independentista, que enguany ha aprofitat la UCE per fer una presentació de la nova edició de la seva polèmica obra *És molt senzill: digueu-li Catalunya*. Aquesta reedició és de l'editorial empordanesa Llibres del Segle. Aquesta vegada el professor Guia ha fet desaparèixer del títol la referència a la senzillesa de la qüestió que tenia el títol original i ha incorporat un suculent pròleg on obsequia el lector amb les seves últimes reflexions sobre la situació política de la Catalunya sud, en terminologia de l'autor. Entre aquestes destaca la que aprofundeix sobre les causes de la inexistència d'un nacionalisme polític

A la UCE, les parets s'omplen de cartells que informen, conviden o consciencien sobre les realitats més diverses.

perquè els seus ensenyaments no eren homologats per les universitats. Una acusació absurda, donat que el coneixement no necessita de validacions burocràtiques, però que servia per regatejar o negar a la universitat unes ajudes públiques que li eren necessàries.

A hores d'ara, aquest ja és un problema resolt. Avui, qualsevol estudiant universitari matriculat a la UCE pot obtenir crèdits validables per la seva carrera assistint a determinats cursos. Aquests cursos són els que des de fa uns anys organitzen a Prada les diferents universitats dels Països Catalans. En-

valencià fort i reconegut. La culpa la tenen Jordi Pujol, Pasqual Maragall i Ciprià Ciscar, que segons l'autor, es van posar d'acord per impedir tot creixement del nacionalisme polític valencià, permetent només l'existència d'un nacionalisme cultural tutelat per un quart home de confiança de tots tres, l'editor Eliseu Climent. Guia adverteix que aquest esquema no variaria en cas que Maragall substituís Pujol al capdavant de la presidència de la Generalitat. Això és només un aperitiu, per anar fent boca, i de moment no en revelarem més detalls, entre altres coses per no perjudicar l'editor, Manuel Costa-Pau. O sigui que qui vulgui més detalls, que vagi a la llibreria.

Diumenge 17. Avui ha estat el dia de l'Olivera. Per un dia, la UCE ha acollit el debat que des de fa mesos es desenvolupa al Principat sobre la viabilitat d'una alternativa d'esquerres a l'actual majoria de Convergència i Unió. El primer a arribar ha estat un dels impulsors més entusiastes d'aquest diàleg de l'esquerra, Raimon Obiols. El president del PSC està convençut que "mai des de 1980 l'esquerra havia tingut una oportunitat tan evident per guanyar les eleccions autonòmiques". Però l'esquerra encara no té candidat, tot i que fa mesos que sospiren per un que no s'acaba de decidir. Per treure ferro, Obiols assegura que el candidat és secundari, i que el que cal és posar èmfasi en el projecte i el programa.

Però a més d'esperar que Maragall acabi de decidir-se, l'esquerra catalana també espera veure com es resol el conflicte obert i cada cop més sagnant entre Izquierda Unida i Iniciativa per Catalunya. L'agressivitat d'Anguita augmenta, i la ruptura es fa cada cop més palesa, malgrat que la direcció d'IC opta responsablement per la discreció, per deixar que sigui Anguita qui trenqui les cartes. Però davant de tant de sectarisme, la paciència d'alguns dirigents d'IC s'acaba, com ha demostrat avui Pere Portabella, que ha reconegut que la situació actual és "insostenible". L'única incògnita que treu la



son als dirigents d'Iniciativa és quin preu hauran de pagar per la ruptura, que comporta la implantació directa d'Izquierda Unida a Catalunya. "Aquest és un preu que haurem d'acceptar", reconeix Portabella.

Obiols i Portabella, acompanyats del número dos d'ERC, Joan Puigercós, han demostrat en el debat celebrat aquesta tarda que les tres formacions de l'esquerra catalana poden trobar punts de coincidència en el terreny socioeconòmic, però en el terreny del catalanisme mantenen projectes de país força divergents, tot i que segons Puigercós, aquestes diferències no s'han de "dramatitzar".

Dilluns 18. Si ahir era l'Olivera, avui ha estat la situació interna de CiU la que ha aixecat polseguera mediàtica al peu del Canigó. L'ha portada el conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, Ignasi Farreres, que és també el secretari general d'UDC. És en qualitat d'aquesta darrera funció que ha lamentat les reaccions d'alguns dirigents de CDC en contra de la proposta de Josep Sánchez Llibre, que a les properes eleccions autonòmiques, CiU presenti un cartell elec-

toral amb Pujol de número u i Josep Antoni Duran i Lleida de número dos. Per a molts dirigents de CDC això voldria dir cedir una plaça amb clares connotacions de delinatge, cosa que evidentment no accepten. Però Farreres ha mostrat la seva sorpresa per aquesta reacció, i ha criticat que els dirigents de CDC posin els interessos de partit per sobre de la incidència electoral. Aquest tiquet electoral seria, segons Farreres, la "millor imatge electoral possible" que podria presentar CiU a les properes autonòmiques i els dirigents de CDC que s'hi oposen, ha afegit el conseller, "sembla que no tinguin interès a guanyar les eleccions". Independentment de la polèmica, la discussió del tiquet electoral només la pot tancar una persona, i aquesta de moment no n'ha dit res. Potser també espera saber quin serà el contrincant de l'Olivera per decidir-se.

Però la UCE no viu només de la polèmica mediàtica. Sovint els alumnes, de la polèmica, ni se n'adonen, perquè aquesta va directament de la sala de premsa de la universitat als diaris. En el cas de Farreres, per exemple, el conseller ha vingut a parlar de coses que in-

Fidel als seus orígens contestataris, la UCE continua sent l'única universitat del país on s'hi pot matricular tothom qui vol. També continua essent un dels pocs espais de convivència per on circulen amb total normalitat ciutadans d'arreu dels Països Catalans.



teressen més la ciutadania, com ara les mesures contra l'atur. Sense donar receptes miraculoses, ha apuntat algunes mesures: la disminució dels costos laborals indirectes i de la seguretat social, l'eliminació de les rigideses del mercat de treball que impedeixen, segons el conseller, la creació de nous llocs de feina, la reducció i l'eliminació de les hores extraordinàries, i la reducció progressiva del temps de treball. Farreres és un home optimista i assegura que en vuit anys Catalunya pot arribar a la plena ocupació si es manté l'actual taxa de creixement del PIB i de la creació d'ocupació.

Dimarts 19. Una de les característiques d'aquesta universitat és l'àmplia cartellística que genera espontàniament. Les parets del

ARXIU / RICARD CUGAT



El president andorrà Marc Forné també va passar per la UCE. Va parlar de la llei de normalització lingüística que prepara el seu govern.

campus, dels passadissos, dels lavabos o de qualsevol altre indret, s'omplen de cartells que informen, conviden o consciencien sobre les realitats més diverses. Alguns reclamen atenció fraternal, gairebé caritativa, com el que convoca a una xerrada sobre "Occitània: la germana desconeguda". Més èxit tindrà el que ha aparegut avui, que convida a un visionat col·lectiu del Barça-Reial Madrid de demà. I els que també gaudeixen d'èxit assegurat són els que convoquen les successives festes nocturnes que de manera més o menys espontània s'organitzen.

De moment, el cartell que ha provocat més impacte és un que reproduceix un senyal de trànsit, amb

una corona reial a dins, i adverteix: "Perill! Pesta Borbònica". Els signants del cartell són el Bloc d'Estudiants Independentistes, que estan disposats a evitar que la febra monàrquica que de manera implacable afectarà els catalans aquesta tardor s'escampi més del compte. Conscients de la dificultat d'una empresa com aquesta, adverteixen que aquesta vegada "la pesta borbònica torna a Catalunya més sibil·linament que mai" i subministren una dosi de memòria per prevenir adhesions massa enfervorides: "No podem permetre que els Borbons pensin que ens sentim part del seu poble i que hem oblidat que per culpa seva Catalunya ha vist com la seva llengua, la seva cultural i les seves institucions polítiques han estat perseguides fins el dia d'avui".

Climent Forner s'ha refermat en la necessitat d'exigir moralment als castellanoparlants que aprenguin el català.

L'altre ingredient imprescindible de la UCE és escalfar el debat al voltant de l'actitud de l'església pel que fa a la qüestió nacional. En aquest campus es va formular per primera vegada de manera pública la reivindicació d'una conferència episcopal catalana. Les visites del bisbe de Solsona, Antoni Deig, a Prada han despertat sovint enceses editorials o comentaris indignats d'aquells columnistes o mitjans que enyoren unitats sagrades ancestrals. En aquesta edició no ha vingut cap bisbe, però també hi ha hagut polèmica. Una de les coses que excita més la caverna periodística espanyola són els editorials dels fulls dominicals, especialment aquells que coincideixen amb dia-

des assenyalades com l'Onze de Setembre o Sant Jordi. Molts d'aquests editorials, concretament els del full de les diòcesis de Vic i Solsona, han estat redactats durant anys, de manera silenciosa i discreta, per mossèn Climent Forner. El pas de Forner per la UCE ha tornat a fer bramar la caverna perquè s'ha refermat en la necessitat d'exigir moralment als castellanoparlants que aprenguin el català "com nosaltres hem hagut d'aprendre la seva llengua". La demanda de reciprocitat és intolerable, segons aquells que l'actual situació d'inferioritat legal i social del català ja els hi va bé. La veu de Forner, com els seus editorials, són incòmodes.

L'any que ve, la UCE farà trenta anys. En tres dècades, aquesta universitat ha vist de tot, des de catedràtics eminents fins a militants de l'extinta Terra Lliure, passant per tota mena d'autoritats i celebritats. Però no sé si mai l'havia visitada un cap d'estat. En tot cas, de segur que no era un cap d'estat que parla català, que el podem veure parlant en aquesta llengua quan es dirigeix al plenari de les Nacions Unides i que diu que al seu país preparen una llei de normalització lingüística que inclourà sancions, "no per una voluntat coercitiva, sinó perquè la llei sigui efectiva". Com que ha arribat del cel, amb helicòpter, podria semblar que venia d'un altre món. Però no. Venia del mig del Pirineu, d'Andorra, de l'única part de la nació catalana que disposa d'estructures d'estat. I es nota.

Sentir parlar Marc Forné de la futura llei de normalització lingüística fa que les comparacions amb l'altre principat, el de Catalunya, siguin inevitables —i possiblement odioses. Sempre hi haurà qui ens recordarà que són casos diferents o que les situacions no són comparables. És el que ens diuen quan algú es pregunta per què els bascos disposen de concert econòmic i nosaltres no. Però la situació lingüística andorrana no és fàcil. Entre d'altres coses perquè Andorra és l'únic estat d'Europa que ha multiplicat per sis la seva població mercès a la immigració. Natural-

ment, la major part d'aquesta immigració és castellanoparlant. Malgrat això el govern andorrà ha optat per elaborar una llei que, en paraules de Forner, "no sigui d'aparador". És a dir, que inclogui mecanismes que en garanteixin el compliment. Certament, les comparacions són odioses.

Per cert, i només com a anècdota, Forné ha explicat que l'actitud de la immigració davant del procés de normalització lingüística no és homogènia. Es veu que els portuguesos són el grup amb menys reccança i s'hi adapten molt millor que els espanyols i els francesos.

Dijous 21. Es veu que això de *Nissaga de poder* o *Estació d'enllaç* cada dia va a més, i que els gossos *Vigilantes de la playa* o els *pijos* de *Melrose Place* van de baixa. I no només a Catalunya, sinó a tot Europa. Així ho ha assegurat Jordi Vilajoana, president de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, que ha vingut a participar en un debat sobre les noves tecnologies i el futur de la informació. Es veu que el telespectador europeu s'ha cansat de tant de producte americà i prefereix la ficció pròpia, que per poc ben feta que estigui, sempre supera la que ve de l'altra banda de l'Atlàntic, en forma de rossa espaterrant i paio musculós, o de fulletó llagrimós i ensucrat sud-americà. Però Vilajoana també venia a parlar de la guerra digital.

Aquest més de setembre entrarà en funcionament la plataforma Vía Digital, impulsada pel govern del PP i en la qual participa Televisió de Catalunya amb un 5%. L'entrada de la televisió catalana en aquesta plataforma ha aixecat una certa inquietud, ja que en plena batalla digital, sembla que el pacte CiU-PP s'aplica amb rigor en aquest terreny. Més que en altres. Televisió de Catalunya manté encara un pre-acord amb l'altra plataforma digital espanyola, Canal Satélite, i oficialment encara treballa per aconseguir que hi hagi un acord entre les dues plataformes. Jordi Vilajoana ha justificat avui a la UCE l'acord amb Vía Digital amb diverses xifres que poden aju-



La UCE té enguany 60 milions de pressupost i una previsió d'increment d'assistència d'un 30%. Aquesta universitat ve desprenent-se a poc a poc de l'aroma de provisionalitat que sovint encara la impregna.

dar a tranquil·litzar algunes consciències. L'acord amb Vía Digital preveu una presència del català en les emissions del 25%, mentre que el pre-acord amb Canal Satélite només arribava al 20%. L'acord de

**Raimon Obiols,
Pere Portabella
i Joan Puigcercós
van debatre
sobre la
viabilitat
de l'olivera
a Catalunya.**

Vía Digital també preveu que el 25% dels canals es produirà a Catalunya, per TVC o per unes altres empreses de comunicació, i que es desenvoluparan quatre canals temàtics exclusivament en català. Segons Vilajoana, aquestes condicions són prou "satisfactòries" per justificar l'acord amb Vía Digital.

Divendres 14. Durant aquest estiu hem sabut que això del desplegament dels Mossos d'Esquadra va de veritat. Va de veritat perquè provoca conflicte. Si els Mossos es despleguen a les carreteres, els que ara hi són, la Guàrdia Civil, han de marxar. D'això se'n diu un procés de substitució de la policia. La Generalitat, malgrat el caràcter subs-

titutiu del model català, en un acte de generositat, va decidir oferir trenta tres places a aquells guàrdies civils que volguessin quedar-se a Catalunya. El govern català no estava obligat a fer-ho, però d'aquesta manera podia atendre alguns casos individualitzats, perfectament digeribles pel conjunt del cos de Mossos. Com el lector sap, per a alguns aquesta generositat no ha estat suficient. El conseller de Governació, Xavier Pomés, ha deixat entreveure que algú està instrumentalitzant el legítim neguit d'algunes famílies per erosionar el procés de desplaçament. No ho ha dit ell, però curiosament, una de les persones que assessora les famílies de la Benemèrita és l'ex-governador civil de Girona, Pere Navarro. Hi ha algú que no juga net. El que sí que ha dit Pomés avui a la UCE és que vist com ha anat a Girona, la quota de guàrdies civils que s'han d'incloure en el desplegament de Lleida, Tarragona i Barcelona és "revisable".

Perquè aquesta revista pugui ser al quiosc dilluns, avui ha de tancar. La UCE no acaba fins diumenge però la impremta mana. Aquest diumenge tornarà a trepitjar el campus Jordi Pujol, després de molts anys d'absència. Vindrà per homenatjar Pere Figuera, una de les persones que han estat claus per vertebrar aquest país i que malauradament cauen en l'oblit. Recuperar la memòria també és una de les tasques d'aquesta universitat que l'any que ve farà tres dècades.

Pere Martí